

dog, at naar en Arkitekt kommer til dem og gerne vil have deres Underskrift under en Erklæring, har han et Øjemed dermed, saa er det ikke hans Mening, at den skal ligge hjemme i hans Bordskuffe. De, der skrive en Erklæring under, skulle helst være paa det rene med, om det er rigtigt, hvad de skrive under paa, og om de kunne staa ved det, hvor og naar de end maatte faa denne Erklæring at se. Vi have altsaa i de foreliggende Dokumenter to Underskrivere, som have taget deres Underskrift tilbage. Men saa have vi til Overflod igen en af dem, som kommer paa ny og i en ny Erklæring siger, at han alligevel staaer ved sin Underskrift. Vi have altsaa fra en Mand tre Erklæringer. Først en Erklæring om, at han mener, at en Sag hænger saadan og saadan sammen, dernæst en Erklæring, hvori han siger, at han ikke rigtig vidste, hvad Erklæringen skulde bruges til, og at det vist ikke var helt rigtigt, hvad han havde skrevet under paa, og endelig en tredje Erklæring, hvori han siger: Jo, det har alligevel sin Rigtighed. Jeg tror ikke, det høje Ting skal befatte sig altfor meget med den Slags Erklæringer, det kan man roligt overlade til den Kommission, som skal bedømme den Slags Sager.

Men det, jeg mener er urigtigt af Fængselsdirektøren, men som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds ikke fik frem, idet han kun fik frem alt, hvad der talte imod Arkitekten, er, at Fængselsdirektøren baade hos Entreprenøren og hos de Ingeniører, han havde med som Raadgivere, Svend Koch og Faber, og hos Arkitektens Konduktør og endog hos hans Tegnere aabenbart har været ude for at lede efter Materiale, der skulde bruges mod Arkitekten. Det er muligt, at det kan være berettiget, det vil jeg ikke sige noget om, men naar i Fængselsdirektørens Indlæg alt det fremdrages, som taler imod Arkitekten, kan jeg ikke undlade at nævne, at der ogsaa er et og andet, som taler til Fordel for Arkitekten, og som viser, at denne Sag ikke kan bedømmes saa let, som det skete af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds. Jeg overser ikke, at den Anledning, det ærede Medlem havde til at komme ind paa denne Sag, var nogle Be-

mærkninger, der tidligere vare fremsatte af det ærede Medlem fra Slagelse (Holger Neergaard), hvori denne, i meget stærke Udtryk endog, havde anket over f. Eks., at det har været vanskeligt at faa Tegningerne fra Arkitekten og forskellige andre Ting. Men det plejer nu at være saadan ved et større Byggeforetagende, hvor omhyggeligt det end er lagt til Rette i det forberedende Arbejde — det tror jeg alle ville indrømme, der have haft med sligt at gøre —, at der dog gerne bliver foretaget en Del Forandringer, og det er vist ogsaa almindeligt bekendt, at Entreprenørerne ikke ere kede af den Slags Forandringer, fordi de pleje at hjælpe dem til at faa en bedre Forretning ud af det. Men her oplyser nu Arkitekten — og det maa vistnok staa som rigtigt, i alt Fald er det ikke modsagt —, at Fængselsautoriteterne Gang paa Gang have ombestemt sig, og at der paa mange Omraader — der nævnes baade Kamgaarde, Straalegaarde, Inspektørbolig, Viceinspektørbolig og Præstebolig — er foretaget Forandringer fra de oprindelige Tegninger, og det er klart, at naar Bygherren foretager saadanne Forandringer, som berøre selve Bygningens fundamentale Indretning, maa det volde Forvirring. Naar sligt skal gaa godt, og der ikke skal komme Misforstaaelse ind mellem Bygherren, Entreprenørerne og Arkitekten, forudsætter det, at der mellem Bygherre og Arkitekt, er et tillidsfuldt Samarbejde, saa at de begge gaa ud fra, at Bygherren skal nyde sin Ret, og at ogsaa Entreprenørerne under disse Forandringer skulle have, hvad der tilkommer dem. Men her tror jeg, man maa sige, at Arkitekten ikke har kunnet glæde sig ved et saadant Samarbejde, som det vilde have været i Statens Interesse, at der havde været mellem Fængselsdirektøren og Arkitekten.

Som et lille Eksempel paa, hvad her er omtalt, skal jeg oplyse, at der i Fængselsdirektørens Anklageskrift — thi det maa man vel nærmest kalde det — staaer noget om en Anke, som paa hans Kontor er fremsat af Stadsingeniør Faber, og som gaar ud paa, at Arkitekt Nyebølle har tilsendt Fabrikant Petersen i Nyborg en Skitse over Gas- og Vandledninger til Økonomibygningen, hvori disse have haft en